«Հայաստանի Էլեկտրական Ցանցեր» ՓԲԸ

2005 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՀՀ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ԵՐԵՎԱՆ 2006

ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՆՔ

Սույն վերլուծական տեղեկանքը կազմվել է ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2006 թվականի տարեկան աշխատանքային ծրագրի 17-րդ կետի՝ «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի 2005 թվականի ներդրումային գործունեության արդյունքների գնահատման նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի աշխատակազմի ղեկավարի 13.04.2006թ. № 045-ԱՂ հրամանի համաձայն ստեղծված աշխատանքային խմբի կողմից:

Աշխատանքային խմբի կազմում ներգրավվել են՝

Աշխատանքային խմբի ղեկավար՝

Աբգար Բուդաղյան -	Ներդրումային ծրագրերի բաժնի պետ

Աշխատանքային խմբի անդամներ՝

Սերգեյ Աղինյան -	Ներդրումային ծրագրերի բաժնի գլխավոր մասնագետ
Աշոտ Մինասյան -	Ներդրումային ծրագրերի բաժնի գլխավոր մասնագետ
Տիգրան Ներսիսյան -	Ֆինանսական վերլուծության բաժնի գլխավոր մասնագետ
Հրանուշ Սողոյան -	Ներդրումային ծրագրերի բաժնի առաջատար մասնագետ
Մեսրոպ Ղարիբյան -	Ներդրումային ծրագրերի բաժնի առաջատար մասնագետ
Լուսինե Խեչումյան -	Ֆինանսական վերլուծության բաժնի առաջատար մասնագետ

Սույն վերլուծական տեղեկանքում օգտագործվել են «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի կողմից փաստացի կատարված ներդրումների և սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշների վերաբերյալ ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով ներկայացված հաշվետվություններում և տեղեկատվություններում արտացոլված տվյալները: Հարկ ենք համարում նշել նաև, որ ընկերության կողմից ինչպես փաստացի կատարված ներդրումների, այնպես էլ սպառողների սպասարկման

որակի ցուցանիշների վերաբերյալ հանձնաժողով ներկայացվող տեղեկատվությունները և հաշվետվությունները պարունակում են բազմաթիվ սխալներ և լրացվում են թերություններով: Առաջարկում ենք ընկերության ուշադրությունը հրավիրել այս փաստի վրա:

Սույն վերլուծական տեղեկանքում ներկայացված բոլոր դրամային ծավալները չեն ներառում ավելացված արժեքի հարկը:

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ 2005 թվականի ներդրումային ծրագիրը

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի 2005 թվականի տարեկան ներդրումային ծրագիրը հանդիսանում է ընկերության 2005-2007 թվականների եռամյա ներդրումային ծրագրի բաղկացուցիչ մասը: Ներդրումային ծրագրի շրջանակներում նախատեսված էր տարբեր միջոցառումներ իրականացնել բաշխիչ ցանցերի վերակառուցման և վերազինման ուղղությամբ՝ սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշների, ինչպես նաև հուսալիության և անվտանգության աստիճանի բարձրացման և կորուստների նվազեցման նպատակով: Ներդրումներ էր նախատեսված իրականացնել նաև բաշխիչ ցանցերի շահագործման կազմակերպման և ընկերության բնականոն գործունեության ապահովման նպատակով՝ մեքենաների և մեխանիզմների, համակարգչային տեխնիկայի և տնտեսական գույքի ու գործիքների ձեռքբերման ուղղությամբ:

ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի 2005-2007 թվականների ներդրումային ծրագրին համաձայնություն էր տվել իր 2005 թվականի փետրվարի 9-ի № 13Ա որոշմամբ: Ներդրումային ծրագրով նախատեսված էր 2005-2007 թվականների ընթացքում իրականացնել 19 066,8 մլն դրամի ներդրումներ, որից 7 825,1 մլն դրամի ներդրումները՝ 2005 թվականի ընթացքում:

Գրաֆիկ 1-ում ներկայացված է ընկերության 2005 թվականի ներդրումային ծրագրի ծավալների բաշխումը հիմնական ուղղությունների միջև՝ ըստ դրանց նպատակային առանձնահատկությունների:

2005 թվականի ներդրումային ծրագրի շրջանակներում բաշխիչ ցանցի լարման տարբեր մակարդակներում նախատեսված էր կառուցել կամ վերակառուցել 800 կմ-ից ավելի մալուխային և օդային գծեր, 750-ից ավելի ենթակայաններ, փոխարինել ծառայության ժամկետը սպառած տարբեր էլեկտրակայանքներ:

ԳՐԱՖԻԿ 1

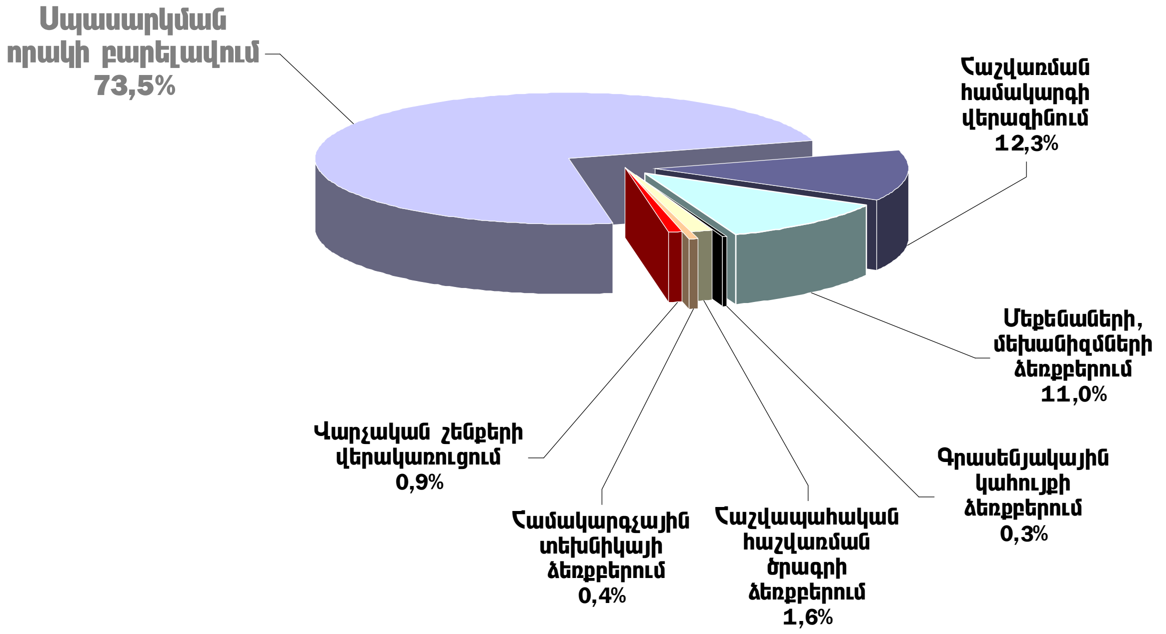

Այդ փարում ներդրումների հիմնական մասը՝ ծրագրային ընդհանուր դրամային ծավալի շուրջ 77,5%-ը, նախապեսված էր իրականացնել 0,4 կՎ և 6(10) կՎ բաշխիչ ցանցերում, քանի որ դրանք առավել մաշված են 35 կՎ և 110 կՎ լարման ցանցերի համեմատությամբ և հաճախակի պատճառ են հանդիսանում սպառողների անտեղի հոսանքազրկումների:

Ինչպես տեսնում ենք գրաֆիկական պատկերից, ներդրումային հիմնական գերակայությունը սպասարկման որակի բարելավումն է. այն կազմում է 2005 թվականին նախապեսված ներդրումների ծավալի 73,5%-ը: Հաշվառման համակարգի բարելավման ուղղությունն իր տեսակարար կշռով երկրորդն է ներդրումների ծավալում: Այս ուղղությամբ նախապեսված ներդրումների ծավալի շրջանակներում պետք է փոխարինվեին կամ տեղակայվեին նոր հաշվիչներ և հաշվիչների արկղեր՝ էլեկտրաէներգիայի մատակարարման և օգտագործման կանոններով, դրանց ներկայացվող պահանջների ապահովման նպատակով:

Մեքենաների և մեխանիզմների ձեռքբերումը նպատակ էր հետապնդում բարձրացնել ընթացիկ շահագործման և վթարավերականգնողական աշխատանքների որակը և կրճատել դրանց իրականացման ժամանակահատվածը. այս ուղղությամբ իրականացվող ներդրումները ևս պետք է դրական ազդեցություն ունենային սպառողների սպա-

սարկման որակի ցուցանիշների վրա՝ հոսանքազրկումների փնռողության կրճատման մասով:

Ներդրումային ծրագրի մյուս ուղղություններով նախատեսված ներդրումները, որոնք կազմում են ընդհանուրի 3,2%-ը, անհրաժեշտ էին ընկերության գործունեությունը պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար:

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ 2005 թվականի ներդրումային գործունեության արդյունքները

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի 2005 թվականի ներդրումային գործունեության արդյունքները համակողմանի և համապարփակ գնահատելու նպատակով սույն վերլուծական տեղեկանքում դիտարկված է սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշների փաստացի վիճակը այդ ժամանակահատվածի համար և դրանց բարելավման ուղղությամբ ընկերության 2005 թվականի ներդրումային ծրագրի շրջանակներում կատարված ներդրումների փաստացի ծավալները: Հարկ ենք համարում նշել, որ ներդրումային ծրագրի կատարման ցուցանիշները գնահատելիս ընկերության կողմից իրականացված ներդրումներ են համարվել 2005 թվականի ընթացքում լիցենզավորված գործունեության մեջ ներգրավված օգտակար և օգտագործվող նոր ակտիվների արժեքները: Պետք է նկատի ունենալ, որ այդ ակտիվների ստեղծման ծախսերը կարող են ամբողջությամբ իրականացված լինել ինչպես հաշվետու տարվա ընթացքում, այնպես էլ մասնակիորեն դրան նախորդող ժամանակահատվածի ընթացքում և շահագործման հանձնված լինել հաշվետու տարում: Ուստի, այդ ատկիվների արժեքը չի բնորոշում ընկերության կողմից տվյալ տարվա ընթացքում ներդրումների իրականացման նպատակով ներգրավված ֆինանսական միջոցների չափը: Միևնույն ժամանակ, իրականացված ներդրումների ծավալում չի ներառվել անավարտ աշխատանքների կամ շահագործման չհանձնված ակտիվների արժեքը, քանի որ դրանք դեռևս չեն մասնակցում լիցենզավորված գործունեության իրականացմանը և ազդեցություն չեն կարող ունենալ ընկերության գործունեության ցուցանիշների վրա: Բացի նշվածը, սույն վերլուծական տեղեկանքում չեն դիտարկվել 2005 թվականի ներդրումային ծրագրի շրջանակներից դուրս իրականացված ներդրումները, քանի որ դրանք գնահատման առարկա չեն կարող հանդիսանալ ներդրումային ծրագրի կատարման ցուցանիշները դիտարկելիս: Այդ ներդրումների կառուցվածքում առկա են եղել երկու բաղադրիչներ՝ 2004 թվականի ներդրումային ծրագրի շրջանակներում

սկսված, սակայն անավարտ աշխատանքներ և ներդրումներ, որոնք ներառված չեն եղել ընկերության 2004 կամ 2005 թվականների ներդրումային ծրագրերում:

Սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշները և դրանց բարելավման ուղղությամբ փաստացի կատարված ներդրումները

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի 2005 թվականի ներդրումային ծրագրի այս ուղղության շրջանակներում նախատեսվում էր իրականացնել 5 748,0 մլն դրամի ներդրումներ՝ բաշխիչ ցանցերի լարման տարբեր մակարդակներում օդային և մալուխային գծերի, ենթակայանների մաշված սարքավորումների և այլ էլեկտրակայանքների փոխարինման կամ նորերի կառուցման նպատակով: Այդ ներդրումները պիտի նպաստեին սպառողների հոսանքազրկումների և թույլատրելի սահմաններից էլեկտրական էներգիայի լարման շեղման դեպքերի քանակի և տևողության կրճատմանը:

Ընկերության կողմից սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշների վերաբերյալ հանձնաժողով ներկայացված տեղեկատվության համաձայն, 2005 թվականի ընթացքում բաշխիչ ցանցերի լարման տարբեր մակարդակներում նորոգումների, սարքավորումների հրաժարման և այլ ընկերությունների (օրինակ՝ հաղորդման ցանցում տեղի ունեցած անջատումների) պատճառով գրանցվել է 7 925 անջատման դեպք՝ 27 953 ժամ ընդհանուր տևողությամբ: Նշված անջատումների արդյունքում հոսանքազրկված սպառողների թվաքանական գումարը կազմել է 5 067 836, այսինքն սպասարկված 958 702 սպառողներից յուրաքանչյուրին բաժին է ընկել առնվազն 5 անջատում: Հոսանքազրկումների հիմնական պատճառ է հանդիսացել սարքավորումների հրաժարումը, որը բնութագրում է բաշխիչ ցանցերի ներկայիս ոչ բարվոք վիճակը և խոսում ներդրումների իրականացման անհետաձգելիության մասին: 2005 թվականին սարքավորումների հրաժարման պատճառով գրանցվել է 5 519 անջատման դեպք՝ 20 639 ժամ ընդհանուր տևողությամբ: Սարքավորումների հրաժարման պատճառով տեղի ունեցած անջատումների արդյունքում հոսանքազրկված սպառողների թվաքանական գումարը կազմել է 4 097 869, կամ որ նույնն է՝ սարքավորումների հրաժարման պատճառով սպասարկված յուրաքանչյուր սպառողին բաժին է ընկել առնվազն 4 անջատում:

Գրաֆիկ 2-ում ներկայացված են սարքավորումների հրաժարման 2005 թվականի քանակական ցուցանիշները՝ ըստ ամիսների:

Error! Not a valid link.

ԳՐԱՖԻԿ 2

Հունվար	275
Փետրվար	351
Մարտ	836
Ապրիլ	659
Մայիս	646
Հունիս	566
Հուլիս	442
Օգոստոս	437
Սեպտեմբեր	336
Հոկտեմբեր	377
Նոյեմբեր	279
Դեկտեմբեր	315

Գրաֆիկական պատկերում բազիսային են դիտարկվել հունվար ամսվա ցուցանիշները՝ տարվա հաջորդ ամիսների ընթացքում սարքավորումների հրաժարումների պատճառով հոսանքազրկումների դինամիկան ներկայացնելու նպատակով: Ինչպես տեսնում ենք գրաֆիկական պատկերը ինքնին բնութագրում է բաշխիչ ցանցերի վատթարացող վիճակը. հունվար ամսին, որը ամենազերբեռնվածն է տարվա ամիսներից, հոսանքազրկումները ամենաքիչն են եղել: Գարնանային անձրևները և քամիները պատճառ են դարձել զանգվածային հոսանքազրկումների: Նույնիսկ ամռանը, երբ բեռը ամենափոքրն է, հոսանքազրկումների քանակը կրկնակի անգամ գերազանցել է հունվար ամսվա ցուցանիշը: Գրաֆիկական պատկերը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ տարեվերջին բաշխիչ ցանցերում վիճակը բարելավվելու փոխարեն վատթարացել է տարեսկզբի համեմատությամբ:

Ստորև ներկայացված է ևս մեկ գրաֆիկական պատկեր՝ հոսանքազրկված սպառողների թվաբանական գումարի վերաբերյալ՝ ըստ տարվա ամիսների: Այս գրաֆիկական պատկերում հունվար ամսվա ցուցանիշները ևս դիտարկվել են որպես բազիսային ցուցանիշներ: Ինչպես տեսնում ենք տարվա ընթացքում դիտարկելի է հոսանքազրկված սպառողների թվաբանական գումարի շոշափելի աճ, որի պարագայում միակ եզրակացությունը, որ կարելի է ավելացնել արդեն արվածին այն է, որ տարվա ընթացքում տեղի է ունեցել սպասարկման որակի այս ցուցանիշի անկում:

ԳՐԱՖԻԿ 3

Error! Not a valid link.

$$\frac{\text{Մայիս}}{\text{Հունվար}} = 3{,}25 \qquad \frac{\text{Դեկտեմբեր}}{\text{Հունվար}} = 1{,}84$$

Հունվար	150 277
Փետրվար	311 880
Մարտ	464 959
Ապրիլ	455 621
Մայիս	488 603
Հունիս	365 579
Հուլիս	393 162
Օգոստոս	361 112
Սեպտեմբեր	256 555
Հոկտեմբեր	318 642
Նոյեմբեր	254 367
Դեկտեմբեր	277 112

Սպասարկման որակի հաջորդ ցուցանիշը, որ դիտարկվել է սույն վերլուծական տեղեկանքում՝ թույլատրելի նորմալ սահմաններից (± 5% 220 Վոլտ, ԳՈՍՏ 13109-97) էլեկտրական էներգիայի լարման շեղման դեպքերի քանակը և տևողությունն է: Այս առնչությամբ 220 Վոլտ լարման սպառողների մոտ դիտարկված առավել ուշագրավ տվյալները ներկայացված են աղյուսակ 1-ում:

Ուսումնասիրելով ընկերության կողմից 2005 թվականի համար ներկայացված տեղեկատվությունը պարզ է դառնում, որ 220 Վոլտ լարման թվով 955 928 սպառողների մոտ 67%-ը ողջ տարվա ընթացքում մատակարարվել է նորմալից (± 5% 220 Վոլտ) բարձր կամ ցածր լարման էլեկտրական էներգիայով: Բայց այս ցուցանիշը դեռևս ամբողջակա-

նորեն չի նկարագրում փարվա ընթացքում գրանցված լարման շեղումների դեպքերի և փնողության ամբողջական պատկերը: Ինչպես տեսնում ենք աղյուսակ 1-ից, սպառողների որոշ մասի մոտ լարումը ցածր է եղել նույնիսկ 154 Վոլտից, կամ գերազանցել է 242 Վոլտը:

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 1

Error! Not a valid link.

Սույն վերլուծական տեղեկանքում դիտարկվել է նաև 2005 թվականի ընթացքում սպառողների դիմում-բողոքների և հարցադրումների քանակը՝ ըստ դրանք հարուցող պատճառների: Հաշվի առնելով, որ տեղեկատվության ձևը սահմանվել է 2005 թվականի 1-ին եռամսյակի ընթացքում, տվյալները ներկայացված են դրան հաջորդող ժամանակահատվածի համար: Ինչպես տեսնում ենք աղյուսակ 2-ում ներկայացված տվյալներից, դիմում-բողոքների և հարցադրումների քանակն ունեցել է աճի տենդենց. 2005 թվականի 4-րդ եռամսյակի ընթացքում 2-րդի նկատմամբ դրանց թիվն աճել է մոտ 20%-ով, իսկ 4-րդը 3-րդի նկատմամբ՝ մոտ 26%-ով: Գրեթե բոլոր դիմում-բողոքները և հարցադրումները՝ միջին հաշվով ընդհանուրի 95%-ը, ներկայացվել են բնակչության կողմից: Սակայն, պետք է նշենք, որ 4-րդ եռամսյակի ընթացքում 2-րդ եռամսյակի նկատմամբ կտրուկ՝ 10 անգամից ավելի, նվազել է էլեկտրամատակարարման ընդհատումների մասին դիմում-բողոքների և հարցադրումների քանակը, այն դեպքում, երբ միևնույն ժամանակահատվածում հոսանքազրկված սպառողների քանակը նվազել է ընդամենը 0,65 անգամ: Միևնույն ժամանակ, կտրուկ աճել է այլ բնույթի դիմում-բողոքների և հարցադրումների տեսակարար կշիռը ընդհանուրի կազմում: Եթե 2-րդ եռամսյակում դրանք եղել են ընդհանուրի 14,1%-ը, ապա 4-րդ եռամսյակի ընթացքում դրանք կազմել են ընդհանուրի մոտ 50%-ը: Մեր կարծիքով տեղեկատվության ձևում դասակարգված են հիմնական բնութագրիչ դիմում-բողոքների և հարցադրումների խմբերը և առկա պատկերը կարող է միայն արդյունք լինել ընկերության կողմից հանձնաժողով ներկայացված տվյալների թերի կամ ոչ հավաստի լինելու:

Ամփոփելով կատարված դիտարկումների արդյունքները, պետք է փաստենք, որ 2005 թվականի ընթացքում սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշները հոսանքազրկումների մասով փարեսկզբի համեմատությամբ բարելավվելու փոխարեն ըստ էության վատթարացել են, իսկ նորմալից բարձր կամ ցածր լարմամբ էլեկտրաէներգիա ստացած սպառողների քանակը՝ ընդհանուրի 67%-ը, խոսում է որակի այս ցուցանիշի խիստ ցածր մակարդակի մասին: Միևնույն ժամանակ փաստենք, որ ընկերության կողմից 2005 թվականին իրականացման ենթակա ներդրումների 73%-ը պետք է նպաստեր այս ցուցանիշների բարելավմանը:

Ուսումնասիրելով փաստացի կատարված ներդրումների վերաբերյալ ընկերության կողմից հանձնաժողով ներկայացված հաշվետվությունները պարզ դարձավ, որ ներդրումային ծրագրի այս հիմնական ուղղությամբ նախատեսված 5 748 մլն դրամի ներդրումների փոխարեն ընկերությունն իրականացրել է մոտ 380 մլն դրամի ներդրումներ կամ նախատեսվածի ընդամենը 6,6%-ը: Ուստի և, սպասարկման որակի ցուցանիշների ան-

կումը փրամաբանական է և պայմանավորված է ներդրումային ծրագրի այս ուղղությամբ նախապեսված ներդրումների կատարման նման ցուցանիշով:

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 2

N	Սպառողի դիմում-բողոքի կամ հարցադրման բնույթը	II եռամսյակ		III եռամսյակ		IV եռամսյակ	
		հատ	%	հատ	%	հատ	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Էլեկտրամատակարարման ընդհատումների մասին	145	15,7	127	10,1	13	1,1
1.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***123***	***13,3***	***121***	***9,7***	***11***	***1,0***
2	Թույլատրելի սահմաններից լարման շեղումների մասին	57	6,2	55	4,4	65	5,7
2.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***51***	***5,5***	***49***	***3,9***	***64***	***5,6***
3	Թույլատրելի սահմաններից հաճախության շեղումների մասին	5	0,5	0	0,0	0	0,0
3.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***5***	***0,5***	***0***	***0,0***	***0***	***0,0***
4	Առևտրային հաշվառքի սարքերի սխալ աշխատանքի մասին	481	51,9	439	35,0	381	33,2
4.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***463***	***50,0***	***407***	***32,5***	***367***	***32,0***
5	Մատակարարի ցանցերի վիճակի մասին	51	5,5	64	5,1	57	5,0
5.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***49***	***5,3***	***62***	***4,9***	***49***	***4,3***
6	Մատակարարի աշխատանքի (աշխատակիցների) վերաբերյալ	56	6,0	91	7,3	63	5,5
6.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***52***	***5,6***	***87***	***6,9***	***62***	***5,4***
7	Այլ բնույթի բողոքներ	131	14,1	477	38,1	568	49,5
7.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***129***	***13,9***	***461***	***36,8***	***544***	***47,4***
8	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	926	100,0	1 253	100,0	1 147	100,0
8.1	*այդ թվում բնակչությունից*	***872***	***94,1***	***1 187***	***94,7***	***1 097***	***95,6***

Հաշվառման համակարգի վերազինման ուղղությամբ փաստացի կատարված ներդրումները

Ներդրումային ծրագրի հաջորդ՝ հաշվառման համակարգի վերազինման ուղղությամբ նախատեսվում էր իրականացնել 966 մլն դրամի ներդրումներ: Այդ նպատակով պետք է փոխարինվեին հետագա շահագործման համար անպիտան հաշվիչները, կատարելագործվեր առևտրային հաշվառման համակարգը, տեղադրվեին չափիչ-ստուգիչ սարքավորումներ և տեղակայվեին հաշվիչների նոր արկղեր՝ հաշվառման սարքերի մեխանիկական վնասվածքները և կողմնակի անձանց միջամտությունը դրանց միացման սխեմային կամ աշխատանքին բացառելու, ինչպես նաև սպառողների և ընկերության ներկայացուցիչների համար հաշվիչի ցուցմունքի տեսանելիությունը, դրանց շահագործման և պահպանման անվտանգությունը ապահովելու նպատակով: Նախատեսված ներդրումները կազմում էին ծրագրի ընդհանուր դրամային ծավալի 12%-ը: Համաձայն ներկայացված հաշվետվությունների, ներդրումային ծրագրի այս ուղղությամբ նախատեսված ներդրումներն իրականացվել են 105,8%-ով:

Մեքենաների և մեխանիզմների ձեռքբերման ուղղությամբ փաստացի կատարված ներդրումները

Այս ուղղությամբ ընկերությունը նախատեսում էր իրականացնել 862,7 մլն դրամի ներդրումներ՝ 117 միավոր մեքենաների և մեխանիզմների ձեռքբերման նպատակով: Այն կազմում էր ծրագրի ընդհանուր դրամային ծավալի 11%-ը: Նախատեսված ներդրումները ընթացիկ շահագործման և վթարավերականգնողական աշխատանքների որակը բարձրացնելու, դրանց իրականացման ժամանակահատվածը կրճատելու նպատակով պետք է նպատակաուղղվեին բեռնատար, հատուկ, վթարավերականգնողական մեքենաների և մեխանիզմների ձեռքբերմանը:

2005 թվականի ընթացքում ընկերությունը ձեռք է բերել 70,2 մլն դրամի 24 միավոր մեքենաներ, որոնցից 18 միավորը՝ մարդատար: Ծրագրի այս ուղղությունը, որը ևս պիտի նպաստեր սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշների բարելավմանը, ընկերությունը կատարել է ընդամենը 8,1%-ով:

Ներդրումային ծրագրի մնացած ուղղություններով նախապեսվում էր հաշվապահական հաշվառման նոր ծրագրային փաթեթի, համակարգչային պեխնիկայի, վարչական շենքերի վերակառուցման և գրասենյակային կահույքի ձեռքբերման նպապակով իրականացնել մոփ 248 մլն դրամի ներդրումներ՝ ծրագրային ծավալի 3%-ի չափով, որից 124 մլն դրամը՝ հաշվապահական հաշվառման ծրագրային փաթեթի ձեռքբերման նպապակով:

Փասպացի կապարված ներդրումների վերաբերյալ փվյալների ուսումնասիրությունը ցույց փվեց, որ ընկերությունը ձեռք չի բերել նախապեսված հաշավապահական հաշվառման նոր ծրագիրը, սակայն համակարգչային պեխնիկայի, գրասենյակային կահույքի ձեռքբերման և վարչական շենքերի վերակառուցման ուղղությամբ նախապեսված ներդրումները համապափասխանաբար իրականացրել է 195,1 %-ով, 394,8 %-ով և 152,1 %-ով: Սրանք ներդրումային ծրագրի միակ ուղղություններն են, որ ոչ թե լիարժեք կապարված են, այլ գերակապարված:

Ստորև՝ աղյուսակ 3-ում, ներկայացված է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի 2005 թվականի ներդրումային ծրագրի կատարման ցուցանիշների ամփոփ գնահատականը (աղյուսակ 3, 7-րդ սյուն)՝ ըստ նպատակային ուղղությունների, ինչպես նաև հանձնաժողովի հետ համաձայնեցված և փաստացի կատարված ներդրումների տեսակարար կշիռը՝ ծրագրային և փաստացի կատարված ներդրումների ընդհանուր ծավալի նկատմամբ (աղյուսակ 3, 4-րդ և 6-րդ սյուներ):

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 3

N	Ներդրումային ծրագրի ուղղությունը, ենթաուղղությունը	Հանձնաժողովի հետ համաձայնեցված 2005 թվականի ներդրումների կանխատեսվող ծավալը		2005 թվականի ընթացքում փաստացի կատարված ներդրումների ծավալը		Ներդրումային ծրագրի կատարման տոկոսը
		մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	%
1	2	3	4	5	6	7
1	Սպասարկման որակի բարելավում	5 747,97	73,5	379,06	21,6	6,6%
2	Հաշվառման համակարգի վերազինում	966,11	12,3	1 022,06	58,1	105,8%
3	Մեքենաների, մեխանիզմների ձեռքբերում	862,70	11,0	70,19	4,0	8,1%
4	Հաշվապահական հաշվառման ծրագրի ձեռքբերում	123,90	1,6	8,07	0,5	6,5%
5	Գրասենյակային կահույքի ձեռքբերում	20,81	0,3	40,61	2,3	195,1%
6	Համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերում	33,57	0,4	132,55	7,5	394,8%
7	Վարչական շենքերի վերակառուցում	70,00	0,9	106,44	6,1	152,1%
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	7 825,06	100	1 758,97	100,0	22,5%

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ 2005 թվականի ներդրումային գործունեության համապարփակ գնահատականը

Այսպիսով, ամփոփելով «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի 2005 թվականի ներդրումային գործունեության արդյունքները պետք է փաստել՝

1. 2005 թվականի պարեվերջին հոսանքազրկումների քանակը աճել է պարեսկզբի համեմատությամբ, իսկ տարվա ընթացքում դիտարկվել է հոսանքազրկումների քանակի կտրուկ աճ,
2. հոսանքազրկումների հիմնական պատճառ է հանդիսացել սարքավորումների հրաժարումը, մեկ սպառողին բաժին է ընկել 5 անջատում, որից 4-ը սարքավորումների հրաժարման պատճառով,
3. բազմաթիվ են թույլատրելի սահմաններից լարման շեղման դեպքերը. սպառողների մոտ 67%-ը ողջ տարվա ընթացքում մատակարարվել է նորմալից (± 5% 220 Վոլտ) բարձր կամ ցածր լարման էլեկտրական էներգիայով: Միևնույն ժամանակ, միջին տարեկան հաշվով 35 000-ից ավելի սպառողների մոտ լարումն անընդհատ գերազանցել է 242 Վոլտը: Եղել են նաև դեպքեր, երբ լարումը մոտ 14 000 սպառողների մոտ մեկ ամսից ավելի ցածր է եղել նույնիսկ 154 Վոլտից,
4. այս պայմաններում ընկերության 2005 թվականի ներդրումային ծրագիրը կատարվել է 22,5%-ով, ընդ որում ներդրումային ծրագրի գերակա ուղղությունը՝ սպառողների սպասարկման որակի բարելավմանն ուղղված ներդրումները, կատարվել է 6,6%-ով:

Հաշվի առնելով վերը նշվածը, պետք է եզրակացնել, որ «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի կողմից 2005 թվականին իրականացված փոքրածավալ ներդրումները չեն նպաստել սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշների բարելավմանը: Փոխարենը 2005 թվականի ընթացքում սպառողների սպասարկման որակի ցուցանիշները հոսանքազրկումների մասով պարեսկզբի համեմատությամբ ըստ էության վատթարացել են, իսկ նորմալից բարձր կամ ցածր լարմամբ էլեկտրաէներգիա ստացած սպառողների քանակը, խոսում է որակի այս ցուցանիշի խիստ ցածր մակարդակի մասին:

....

ԱՎԱՐՏ